Ecologisch werkprotocol

Oude Kerklaan 15 Hoogland

Ecoloog: R. (Roan) van Hattem

Gecontroleerd door: T. (Tieme) Veen
Projectleider: R. (Rosalie) Dekker

Datum: 25-25-4-2025
Projectnummer: P2500236

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 3
AANLEIDING EN DOEL 3
2 WERKGEBIED, INGREEP EN PLANNING 4
GEBIEDSOMSCHRIJVING 4
NATUURWAARDEN 5
PLANNING 5
3 ECOLOGISCHE MAATREGELEN 5
ALGEMEEN 5
VRIJGESTELDE SOORTEN 5
MAATREGELEN VOORAFGAAND AAN DE WERKZAAMHEDEN 6
ONGESCHIKT MAKEN BEBOUWING 6
Natuurvrij maken voor huismussen: 6
BROEDVOGELS 6
4 MAATREGELEN NA AFRONDING 7
PERMANENTE VERBLIJFPLAATSEN 7
5 UITVOERINGSAGENDA 8

1 INLEIDING

AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens werkzaamheden uit te voeren aan Oude Kerklaan 25 in Hoogland, waarbij de oude schuur op het perceel behouden blijft en geschikt is voor huismussen. De werkzaamheden bestaan uit de volledige sloop van het voormalige pannenkoekenrestaurant en het bijgebouw, en het realiseren van nieuwe woningen op het perceel.

In 2021 is er door Arcadis een Soortenmanagementplan (SMP) opgesteld voor de gemeente Amersfoort. Dit SMP is onder andere gebaseerd op eerdere SMP's, waaronder de versies voor Soesterkwartier (Bureau Waardenburg / Movares, 2018), Hilversum (de Alliantie; Arcadis, 2017), en Apeldoorn (Arcadis, 2018). Voor het onderzoek naar gebouwbewonende soorten zijn gegevens verzameld door vrijwilligers van Gierzwaluwwerkgroep Amersfoort en VLAM (Vleermuiswerkgroep Amersfoort).

De ecologische QuickScan uitgevoerd door Hopman en Peters op 11-03-2025 en 10-04-2025 heeft aangetoond dat de oude schuur geschikt is voor huismussen. De brand die heeft plaatsgevonden in het voormalige restaurant en bijgebouw heeft deze structuren verwoest, maar de oude schuur blijft ecologisch gezien geschikt voor huismussen.

Het werkprotocol wordt opgesteld om te zorgen voor een zorgvuldige behandeling van de huismus en negatieve effecten te voorkomen, in lijn met de eisen van artikel 11.46 van de Omgevingswet en het SMP. Aangezien de huismus een beschermde soort is die onder de Europese Vogelrichtlijn valt, is het noodzakelijk om het natuurvrij maken zorgvuldig uit te voeren om te voorkomen dat de vogels worden verstoord of gedood. Het SMP van Arcadis (2021) geeft richtlijnen over de bescherming van gebouwbewonende soorten, waaronder de huismus, en vormt de basis voor de ecologische maatregelen die in dit protocol zijn opgenomen.

De huismus is een broedvogel die vaak nestelt in gebouwen, met name onder dakpannen of in spleten van gebouwen. De oude schuur op het perceel biedt geschikte nestlocaties door de aanwezigheid van ruimte onder de dakpannen en de beschadigde dakpannen. Het is van groot belang dat deze schuur wordt gecontroleerd voordat sloopwerkzaamheden beginnen, om ervoor te zorgen dat er geen huismussen aanwezig zijn tijdens het broedseizoen.

2 WERKGEBIED, INGREEP EN PLANNING

GEBIEDSOMSCHRIJVING

Het plangebied is kadastraal bekend als gemeente Amersfoort, sectie D, perceel 3277.

Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in een woonwijk en bevat een oude schuur die momenteel geschikt is voor de huismus. Het is belangrijk dat het gebied, ondanks de brand in het voormalige restaurant en bijgebouw, ecologisch wordt aangepakt met specifieke maatregelen om de huismus te beschermen. De oude schuur wordt als uitgangspunt genomen voor de ecologische bescherming van de huismus, terwijl de overige bebouwing (restaurant en bijgebouw) niet langer relevant is voor de soort.

NATUURWAARDEN

In de bebouwing in het projectgebied zijn er geen beschermde functies voor diersoorten aangetroffen. Uit de soortencheck die is gedaan met behulp van de SMP-viewer Amersfoort, blijkt dat de bebouwing de volgende soorten kan bevatten:

Soort	Kans op aanwezigheid		
	Laag	Matig	Hoog
Vleermuis			x
Gierzwaluw			x
Huismus			x

Uit de ecologische quickscan uitgevoerd door Hopman en Peters uitgevoerd op 11-03-2025 en op 10-04-2025 is vastgesteld dat de schuur op het perceel enkel huismussen te verwachten zijn vanwege ruimte onder de dakpannen en enkele kapotte dakpannen op het dak.

PLANNING

De planning omtrent de start van de werkzaamheden is bij het schrijven van dit rapport niet bekend.

3 ECOLOGISCHE MAATREGELEN

ALGEMEEN

VRIJGESTELDE SOORTEN

In het projectgebied komen mogelijk algemeen beschermde soorten amfibieën en zoogdieren voor. Middels de provinciale verordening zijn deze bij ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.
De ‘Verordening vrijstellingen soorten’ betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Utrecht zijn middels artikel 4.1 van het “Beleidskader Wet Natuurbescherming 2017” soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

MAATREGELEN VOORAFGAAND AAN DE WERKZAAMHEDEN

ONGESCHIKT MAKEN BEBOUWING

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de oude schuur ongeschikt gemaakt te worden voor de huismus. Dit wordt gedaan door mogelijke ingangen die toegang bieden voor huismussen te blokkeren, zodat ze niet kunnen nestelen. Het blokkeren van deze openingen zal worden uitgevoerd met materialen die het de huismus onmogelijk maken om te nestelen, maar wel veilig kunnen worden uitgevoerd zonder schade aan de dieren. De ingangen worden gecontroleerd en afgesloten door een deskundige ecoloog.

Natuurvrij maken voor huismussen:

Het natuurvrij maken van de oude schuur voor huismussen mag uitsluitend plaatsvinden onder de volgende voorwaarden:

Conform de richtlijnen zoals vastgesteld in het Soortmanagementplan (SMP) Amersfoort, mag het natuurvrij maken van gebouwen voor huismussen uitsluitend plaatsvinden buiten de broedperiode. De broedperiode voor huismussen loopt van 1 april tot en met 15 augustus. Gedurende deze periode dienen werkzaamheden die kunnen leiden tot verstoring van actieve broedplaatsen of nestlocaties te worden vermeden. Het natuurvrij maken zal dus buiten het broedseizoen van huismussen (16 augustus – 31 maart) uitgevoerd moeten worden.

BROEDVOGELS

Om de verstoring van broedgevallen van vogels te voorkomen, wordt er daarnaast aanbevolen de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal half februari – half augustus).

Voor werkzaamheden in het broedseizoen van vogels (globaal half februari – half augustus), dient er voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van broedende vogels rondom de locatie. Direct rondom de locatie staan namelijk bomen waar wellicht vogels in kunnen broeden. De inspecties dienen te worden uitgevoerd door een deskundige* op het gebied van broedvogels. Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch broedgevallen van vogels worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van broedvogels ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan het broedgeval te voorkomen.

4 MAATREGELEN NA AFRONDING

PERMANENTE VERBLIJFPLAATSEN

Bij de realisatie van de zes nieuwe woningen wordt minimaal één nestlocatie voor huismussen per adres gerealiseerd. De verblijfplaatsen worden op een geschikte hoogte geplaatst (minimaal twee meter) en moeten voldoen aan de ecologische eisen van de huismus, waaronder voldoende dekking in de directe omgeving van de nestlocatie.

Voor de realisatie van grondgebonden woningen wordt er minimaal 1 huismus verblijfplaats gerealiseerd per adres (figuur 3). Voor de huismusverblijven wordt de NK MU 08 nestkast mus van Vivara Pro geadviseerd (zie figuur 8). Hiervan is de buitenmaat 44 cm x 24.8 cm x 21.4 cm.

Soort	Type verblijfplaats	Taakstelling grondgebonden woning	Taakstelling appartement en hoogbouw etc.
Huismus	Nestplaats	Minimaal 1 per adres en één extra per verloren nestplaats realiseren.	n.v.t.
Gierzwaluw	Nestplaats	Bij renovatie: Optie 1: Minimaal verloren nest formaliseren (behouden) en één extra nestplaats realiseren. Optie 2: Indien formaliseren niet mogelijk is, dan minimaal vier vervangende nestplaatsen per verloren nestplaats realiseren. Bij nieuwbouw: Minimaal vier nestplaatsen per verloren nestplaats realiseren.	Bij renovatie: Optie 1: Minimaal verloren nest formaliseren (behouden) en één extra nestplaats realiseren. Optie 2: Indien formaliseren niet mogelijk is, dan minimaal vier vervangende nestplaatsen per verloren nestplaats realiseren. Bij nieuwbouw: Minimaal vier nestplaatsen per verloren nestplaats realiseren.
Vleermuizen	Algemeen	Gebouwconstructies aanpassen en zo geschikt mogelijk maken voor vleermuizen.	Gebouwconstructies aanpassen en zo geschikt mogelijk maken voor vleermuizen.
	Kleine vleermuisverblijfplaats	Minimaal 1 per adres realiseren.	Minimaal 0,25 per adres realiseren. Bij >20 verblijfplaatsen overleg met ecoloog.
	Kraamverblijfplaats	Bij < 10 adressen: 1 kraamverblijfplaats. Bij >20 adressen: 2 kraamverblijfplaats en elke extra 20 woningen nog 1 extra kraamverblijfplaats.	Bij < 10 adressen: 1 kraamverblijfplaats. Bij >20 adressen: 2 kraamverblijfplaats en elke extra 20 woningen nog 1 extra kraamverblijfplaats.

Figuur 3 overzicht te realiseren vervangende verblijf- en nestplaatsen

Figuur 8 Nestkast huismus

BORGING

De uitvoering van de werkzaamheden dient conform dit werkprotocol te worden uitgevoerd, met specifieke aandacht voor de bescherming van de huismus en de implementatie van de benodigde ecologische maatregelen. Alle betrokkenen dienen op de hoogte te zijn van het werkprotocol, en de werkzaamheden moeten onder begeleiding van een deskundige ecoloog plaatsvinden om ervoor te zorgen dat er geen verstoring van de huismus plaatsvindt.

Dit project wordt ecologisch begeleid door Adviesbureau Hopman en Peters B.V. Dit bureau heeft ruime ervaring op het gebied van vleermuizen. De deskundige welke bij dit project is betrokken, is:

R. (Roan) van Hattem
Door beroepsmatig als ecoloog actief te zijn met het inventariseren en monitoren van huismussen alsmede het uitbrengen van Wet Besluit en Leefomgeving (Bal) gerelateerde adviezen en mitigerende maatregelen voor deze soortgroepen, is deskundigheid verkregen.

5 UITVOERINGSAGENDA

Werkzaamheden	Planning
Natuurvrij maken	Tussen 16 augustus – 31 maart
Start werkzaamheden	Na natuurvrij maken

Soortgroep	Huismus
Vervangende nestlocaties	- In de bebouwing worden minimaal één permanente huismusverblijven gerealiseerd - De verblijven dienen op minimaal twee meter hoogte geplaatst te worden. - In de directe omgeving dient er continu voldoende dekking aanwezig te zijn.

Soortgroep	Algemene broedvogels
Mitigerende maatregelen	- Voorafgaand aan werkzaamheden in het broedseizoen dient door een deskundige op het gebied van broedvogels een inspectie op aanwezigheid broedgevallen in het werkgebied te worden uitgevoerd.
Kwetsbare periode	Broedseizoen (circa maart - augustus).
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch broedgevallen van vogels worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van broedvogels ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan het broedgeval te voorkomen.